

Bilag 6 Bemærkninger til høringsvar fra den offentlige høring af spildevandsplan 2019-2022

Forslag til spildevandsplan 2019-2022 har været i offentlig høring i 8 uger fra den 26. september 2018- 21. november 2018, sammen med den udarbejdede miljørapport.

Der er indkommet 3 høringsvar.

1. Høringsvar fra Niels Fleckner Hansen,
2. Høringsvar fra Susan Bramsen m.fl.
3. Høringsvar fra DN Odsherred

Høringsvarene er indsat nederst i dette dokument. Center for Miljø og Teknik har følgende bemærkninger til høringsvarene:

Ad. 1

Niels Fleckner anfører i sit høringsvar at et nærmere angivet område på Ordrup Næs ikke bør kloakeres sammen med de øvrige sommerhusområder i Kommunen, blandt andet på grund af grundenes størrelse og det kuperede terræn.

- Det område høringsvaret henviser til, er ikke omfattet af konkrete planer om kloakering i denne planperiode. Derfor vil Center for Miljø og Teknik ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til områdets miljøpåvirkning eller de udfordringer der måtte være i forbindelse med en kloakering. Der henvises til at beslutningen om at spildevandskloakere alle sommerhuse i Odsherred er baseret på en overordnet vurdering af miljøpåvirkningen i forhold til investeringen. Når området skal kloakeres i en kommende planperiode vil der blive taget stilling til hvilken løsning der er den rigtige i det konkrete område.

Ad. 2

Susan Bramsen anfører i sit høringsvar at kortet med de eksproprierede ledningstracéer er fejlagtigt da den sidste del af ekspropriationen af strækningen ud til Kattegat aldrig blev gennemført.

- Dette er korrekt og kortet er rettet.

I høringsvaret anføres det endvidere at eftersom centraliseringen af spildevandsrensningen i den nordlige del af Kommunen er udskudt, bør der være en ny proces for at beslutte hvor en eventuel central udledning til Kattegat skal placeres.

- Center for Miljø og Teknik samt Odsherred Forsyning er enig i dette.

Ad. 3

Danmarks Naturfredningsforening anfører at vi med vedtagelsen af forslag til spildevandsplan 2019-2022 vil øge udledningen af næringsstoffer (N og P) til både Isefjord og Sejerø Bugt og dermed at forslaget til spildevandsplanen er i strid med EU's vandrammedirektiv, nitratdirektiv samt miljømålsloven

- Som det fremgår af bilag 7 til spildevandsplan 2019-2022, miljørapporten, vil planen medføre en reduktion i udledningen af næringsstoffer til Isefjord, Sejerø Bugt og Kattegat. Årsagen til reduktionen er primært kloakering af sommerhuse langs Sejerø Bugt, samt indsats overfor enkeltudledere i åbent land. Det er korrekt at udledningen til Sejerø Bugt vil blive koncentreret i et punkt, nemlig renseanlæggets udløb, fremfor som nu, at være diffus langs hele kysten, men den samlede udledning reduceres, idet man med kloakeringen opnår bedre rensning end de dårligt fungerende nedsivningsanlæg og direkte udledninger til dræn, der i dag er dominerende i sommerhusområderne. Det er også korrekt, at hvis man sammenligner den planlagte reduktion af udledningen ved en centraliseret rensning med den planlagte reduktion i plan 2019-2022, så er der her en større udledning. Men hvis man sammenligner med den reelle nuværende udledning, så vil plan 2019-2022 medføre en reduktion i udledningen til alle tre recipienter.
- Center for Miljø og Teknik har været i dialog med Danmarks Naturfredningsforening efter at have modtaget deres høringssvar. Danmarks Naturfredningsforening erkender, at det er mere korrekt at sammenligne den reelle nuværende udledning med den planlagte end at sammenligne det der var planlagt 2014-2018 med den nye plan. Foreningen har stillet forslag om at tilføje en indsats til planen som indeholder en kampagne over for de sommerhusejere, som nu må vente en længere årrække på at blive kloakerede. Kampagnen skal indeholde information om den korrekte vedligeholdelse af spildevandsanlæg og rettidig udskiftning af samme. Center for Miljø og Teknik er enig i, at det er en god idé med mere oplysning og har tilføjet kampagnen under kommunale indsatser i planperioden.

Danmarks Naturfredningsforening anfører i sit høringssvar at der ikke er taget tilstrækkelig højde for problematikken med suspenderet stof i Gærde Å.

- I forhold til Gærde Å har Center for Miljø og Teknik gennem det sidste år fået taget prøver fra tre punkter. Et i Gudmindrup Mose og to i Gærde Å, et opstrøms og et nedstrøms renseanlæggets udløb, for at få afklaret kilden til det organiske materiale, der ligger sig og ødelægger gydebankerne længere nedstrøms i vandløbet. Undersøgelsen er netop afsluttet, men resultaterne ikke færdiganalyserede. Umiddelbart danner der sig ikke et entydigt billede af kilden til det suspenderede stof. Det bedste bud er at mosen i sig selv er en kilde og dermed afgiver partikulært organisk materiale til vandløbet. Spildevandsplanen indeholder tiltag som vil reducere den del af det suspenderede stof der udledes fra Højby, både ved separering af et kloakopland i byen og ved det at Renseanlægget optimeres. Vores forventning er dog at problemet vil fortsætte, da det skyldes naturlige processer i mosen.

Danmarks Naturfredningsforening anfører, at der ikke er redegjort i miljørapporten, for hvor tallene kommer fra.

- Beregningerne i Miljørapporten er foretaget ud fra de tal der er oplyst i spildevandsplanens bilag 1 og 2. Center for Miljø og Teknik Bilagene er baseret på målinger af flow og koncentrationer fra renseanlæggenes udløb over en periode på 3 år fra 2015-2017. Enkelte renseanlæg har ikke flowmålinger, her er der anvendt beregnede vandmængder. Dette fremgår af bilagene, hvor forklaringerne er indsat på den sidste side i både bilag 1 og 2. De anvendte rensegrader for udledningen fra sommerhuse og enkeltejendomme i åbentland i status situationen er erfaringstal fra Miljøstyrelsen. Oplysninger om afløbskoder er fra BBR.

Danmarks Naturfredningsforening anfører at renseanlæggene skal udbygges og optimeres for at kunne håndtere den øgede spildevandsmængde primært fra sommerhuskloakeringer.

- Det fremgår af listen over planlagte indsatser at flere af renseanlæggene netop planlægges renoverede og udbyggede, der hvor der er behov for dette. Det fremgår endvidere at Center for Miljø og Teknik i den forbindelse forventer at give nye udledningstilladelser med opdaterede vilkår.

Danmarks Naturfredningsforening anfører at der mangler en løbende overvågning og evaluering af de tiltag der gennemføres.

- Det er, som det fremgår af miljørapporten en statslig opgave at overvåge miljøet. At det statslige overvågningsprogram ikke er særligt omfattende, kan Center for Miljø og Teknik kun være enig i, er beklageligt. Der er ikke for nuværende ressourcer til at iværksætte et kommunalt overvågningsprogram. Der er dog afsat et årligt beløb til kildeopsporing, som for eksempel har været anvendt til undersøgelserne i Gærde Å.

Odsherred Kommune,
Nyvej 22,
4573 Højby

Niels Fleckner Hansen,
Ved Bellahøj Syd 19a, 2.t.v.,
2700 Brønshøj.
Tlf.: 52627772

Brønshøj, den 27. september 2018

Høringssvar til Odsherreds kommunes spildevandsplan for 2019-2022.

Som sommerhusejer i Kårup Skov (Knarbo Mose 2, 4540 Fårevejle) fremsender jeg hermed høringssvar til spildevandsplanen 2019-2022. Som omtalt i planen er det meningen, at samtlige sommerhuse før eller siden skal kloakeres. Jeg mener imidlertid, at et mindre område, hvor mit sommerhus er beliggende ikke bør kloakeres. Området er den sydligste del grundejerforeningen Kårup skov og Ordrup Næs og er aftegnet på vedlagte kort. Som det fremgår afgrænses området af vejene Birkeberg i Nord, Skovstien i Vest, Strandstien i Syd og Vindekilde Strandvej samt Næsgårdsvej i Øst.

Området skønnes uegnet til kloakering da det er meget kuperet, grundene er store (ca. 5000 kvm.), det nuværende system til udledning af spildevand via septiktanke og sivebrønde skønnes ikke at give problemer med forurening af hverken grundvand, badevand eller søer og vandløb. I det følgende vil dette begrundes.

Området i Kårup Skov er meget kuperet, hvilket betyder at anlæggelsen af et kloaksystem vil støde på meget store praktiske og tekniske problemer, der vil medføre store investeringsudgifter, som efter min vurdering er ude af proportion med den miljømæssige beskyttelse, som tænkes opnået.

Den teknologi, som Odsherreds Forsyning pt. bruger f.eks. ved kloakeringen ved Vig Lyng kommer fra Holland og Tyskland, og er specielt velegnet til meget flade landskaber og derfor slet ikke egnet til det meget bakkede terræn i Kårup Skov.

Derudover skal nævnes, at der er tale om meget store grunde i området (ca. 5000 kvm.). Dette betyder at afstanden mellem de enkelte tilslutningssteder i vejene vil være mellem 50 og 100 meter, i de enkelte tilfælde hele tiden med stigninger eller fald i terrænet. Fra nogle grunde vil der være naturligt fald til kloakledningen i vejen, men fra talrige andre vil der være endog kraftige stigninger frem til tilslutningen i vejen. Afstanden fra tilslutningspunktet til huset kan flere steder være helt op til ca. 80 meter. Det vil bla. medføre, at der skal laves pumpeanlæg således, at landskabet vil skæmmes af kloakdæksler og pumpeanlæg.

Området er ikke tæt bebygget pga. af de store grunde, og består udelukkende af sommerhuse, hvorfor der kun udledes spildevand i ferisesæsonen. Dette betyder, at det rent teknisk vil give problemer at skabe det nødvendige flow i et kloaknet. Driftsmæssigt betyder det, at der vil være store omkostninger til løbende rensning og vedligeholdelse af kloaknettet samt behov for etablering af mange pumpestationer i området, hvilket vil skæmme landskabet. Dette gør, at det nuværende system med septiktanke og sivebrønde er mere velegnet end kloakering. At der ikke er helårshuse i området betyder også, at der ikke er stor tilstrømning og kontinuert belastning af vandmiljø.

Hvad det miljømæssige aspekt angår kan bla. henvises til kloakeringssagen i 1974/76, hvor den daværende bestyrelse for grundejerforeningen Kårup Skov og Ordrup Næs anlagde sag mod Dragsholm kommune i forbindelse med den allerede dengang påtænkte kloakering .

Citat:

“Der herskede allerede under Landvæsenskommissionens behandling af sagen stor usikkerhed om, hvorvidt de pågældende sommerhusområder overhovedet skulle kloakeres. Senere vandundersøgelser og undersøgelser af jordbundsforhold m.v. i området har vist, at nedsivningen er meget langsom, hvilket i forbindelse med jordens rensende evne bevirker, at der ikke sker forurening af vandførende lag, hvorfra drikkevandet hentes op. Det må herefter antages både at være u hensigtsmæssigt og

unødvendigt at kloakere i hvert fald de højere beliggende sommerhusområder, også henset til, at kommunens sommerhusområder består af store grunde..”

Citat slut.

Argumentationen støttes af professor J.L. Manza's redegørelse (kopi af artikel i Ingeniørens Ugeblad 14. december 1974 vedlægges.

Det er også i dag almindelig viden, at septiktanke med sivebrønde har en nedbrydningsproces, som giver minimal forurening i jorden. For det første tømmes septiktankene hvert andet år af en slamsuger, hvor spildevandet køres til rensningsanlæg. Derfor er det kun den øverste "saft" fra septiktanken, som løber videre ned i sivebrønden og ned i jorden. Og som nævnt foreligger der nu rigelig sagkyndig dokumentation for, at dette spildevand renses fint af jordens egne biologiske processer, inden det når ned til grundvandet (eller til vandløb eller badevand).

Her vil jeg henvise til vedlagte bilag: artikel af civilingeniør C.T. Winkel fra Ingeniørernes Ugeblad sept. 1973, hvor han henviser til professor Aage Jepsens bog "Jord, vand og hygiejne om dette emne.

Artikel af kommuneingeniør Chr. Bodholt i bladet Ingeniør og bygningsvæsen. (beklager den dårlige kvalitet af kopierne)

I denne forbindelse bør det også nævnes, at vi aldrig har oplevet problemer med forurening af badevand (for mange colibakterier) ej heller af vandløb og søer i området pga. det nuværende system med septiktanke.

Hvad der også taler for, at der ikke skulle være problemer med forurening af grundvandet er, at grundvandsspejlet i Kårup Skov ikke er højt. Spildevandet fra sivebrøndene løber derfor igennem mange jordlag og der går mange år før det når ned til grundvandet, som bruges til drikkevand. Spildevandet må derfor forventes at være fuldstændigt rensed via naturens egne biologiske processer inden det når grundvandet. Som dokumentation herfor har jeg vedlagt bilag fra den gamle kloakeringssag af teknisk sagkyndig: stadsgeolog og lektor Lars Jørgen Andersen, 1975, som fandt dokumentation for, at grundvandet ikke står højt i området ved og omkring Kårup Skov.

I forbindelse hermed skal også fremhæves, at private brønde i området er nedlagt, og boringen, som Næsgårdens vandværk benytter til forsyning af vort område med drikkevand er placeret i Næsskoven, nær Vindekilde Strandvej men flere 100 meter fra nærmeste grundejer i Kårup Skov.

Strækningen fra den yderste parcel på Strandstien til rensningsanlægget på Adeler's Allé vil udgøre adskillige kilometer med en kraftig stigning op over åsen. Også med reference til Manza's artikel bør det erindres, at et kloaksystem kræver vedligeholdelse. Når anlægget bliver meget udstrakt og tilmed næsten ikke bruges om vinteren, vil der være mange strækninger med ringe fald, der i stilstandsperioderne tilstoppes. Når det tages i betragtning, at Odsherred Kommune for nyligt har vundet "vejvandssagen" mod staten, kan der næppe blive tale om en "vejvandsløsning" for at fremkalde et tilstrækkeligt flow. Landskabet må derfor formodes at blive skæmmet af talrige kloakpumpestationer, slamkister osv. Og anlægsarbejderne vil medføre store skader på områdets karakter af sommerhusområde.

For til sidst at rekapitulere svarets synspunkter kommer flg. resume af argumenter, som taler imod kloakering af Kårup Skov:

- Store grunde (ca. 5000 kvm.) og udelukkende sommerhuse.
- meget kuperet terræn
- ikke højt grundvandsspejl
- ikke miljø problemer ved det nuværende spildevandssystem med septiktanke og sivebrønde med forurening af grundvand, badevand, søer og vandløb.
- kloakering vil skæmme landskabet med pumpestationer og dæksler samt generne ved selve anlægsarbejdet.
- uforholdsmæssigt store udgifter ved selve driften og anlægget af kloakeringen grundet områdets karakter.

Med Venlig Hilsen

Niels Fleckner Hansen

Til almindelig orientering

Kommentar:

Siveanlæg fuldt tilfredsstillende for langt de fleste sommerhuse

Fra professor, *civilingeniør J.L. Mansa* har vi modtaget: I Ingeniørens Ugeblad for 30. november 1973 har *civilingeniør Ib Mikkelsen*, under »Ugens Betsøg« fremsat nogle tanker om emnet siveanlæg i sommerhuse. Han udtrykker ønske om en diskussion om spørgsmålet. I den anledning vil jeg gerne fremkomme med følgende.

For bebyggede områder på landet, hvor måske fler-etagers huse ligger i korte afstande fra hinanden, forstår jeg godt at anlæg med septic-tank og tilsluttet sivebønder bør erstattes af en tilslutning til et kloak-system.

I sommerhus-områder er huse-

ne et-etages og de fleste steder er den indbyrdes afstand over 25-30 m. Sommerhusområdet er næsten alle steder placeret på lette jorde, som uden vanskelig- hed kan opsure rigelig vand- mængder. Husene er uden ta- grender og regnvandet fordeles over de to sider, hvortil taget har fald. Kort efter regnfald er regnvandet opsugt og jord eller græs tørrer igen. Hvis ejerne har interesse af at forbejrede opsu- ningen lægges en række sten, som modtager regndryppene og fordeler vandet over lidt større areal. Sivebønder for afløb fra håndvask, et slamtang med til- slutet sivebønder for køkkenva-

skan og en velkonstrueret septic-tank eller en trix-tank efterfulgt af sivebønder til WC udgør et normalt sommerhus udstyr.

Der kræves en sjælden gang en oprensning i slamtangen og trix-tanken, og hvis ejerne ikke selv vil gøre dette, er der på landet ikke langt til en hånd- værker, der ordner den slags.

Hvis byggegrunden er normal, dvs. som den forefindes i val- sagens 90 pct. af sommerhus- arealerne, virker dette system fuldstændig tilfredsstillende, og ejerne vil naturligvis slås med næb og klør for at slippe for at betale 7000 kr. eller mere for at få tilslutning til et kloak-system.

Der kan være enkelte huse, som ligger lavt, måske på mose- grund, for hvilke det ovennævnte system ikke virker. De må be- nytte kemisk WC eller gammel- dags das eller sammen med an- dre omkring-liggende huse finde en løsning, som de kan enes om, men det kan ikke være rigtigt at tvinge det store flertal til at være med i noget, der er så na- turfremmed som et købstads- kloakanlæg.

Det må erindres at et kolaksys-

stem kræver vedligeholdelse. Når anlægget bliver meget udstrakt og tilmed næsten ikke bruges om vinteren, vil der være mange sivekninger med ringe fald, der i stillandsperioderne tilstoppes. I mange områder er der betydelige højdeforskelle og det vil være umuligt i mangfoldige tilfælde at lægge kloakrør med naturligt fald fra beboelsesområde til ren- se-anlæg. Renseanlæggene må lægges, så de ikke skammer na- turen og helst, så de kommer nær de store kloakvands-leve- randører, stationsbyerne, kirke- byerne osv. Sommerhus-kloak- vandet skal altså pumpes til renseanlægget, mange steder endda over høje åse.

Vedligeholdelsen af det ud- strakte rørsystem, kloak-pumpe- stationer med slankister og au- tomatik må selvfølgelig betales af sommerhus-beboerne. Udgiften til vedligeholdelse er ikke få af- hængig af kloak-vandmængden som af rørslængden. For et som- merhus-område bliver rørslæng- den pr. ejendom, inklusive rev- bindelse til renseanlægget, af en hel anden størrelsesorden end for de kloakanlæg, der hidtil har været anlagt i Danmark.

Under hensyn hertil og til kloaksystemets lange hvileperio- de om vinteren, må der forudses meget store vedligeholdelsesom- kostninger for hver grundejer.

Der siges til forsvar for kloa- kering, at vi skal omgås grund- vandet med forsigtighed. På for- anledning af grundejere i Asser- bo foretages for øjeblikket en un- dersøgelse af, om der i det ikke- kloakerede sommerhusområde er ved at foregå en forurening af grundvandet (C.T. Winkel i In- geniørens Ugeblad 14.9.1973). Re- sultatet må imødeses med stor interesse og vil forhåbentlig blive mødt med respekt af dem, der leder udviklingen.

Jeg vil pege på, at det faktisk at vi på de fleste af Danmarks jorde i hundreder af år har haft kreaturer, der forurener overfla- den, uden at dette har medført en ødelæggelse af grundvandet, taler for at jordlagene er istand til at tilbageholde bakterier. På landbrugsejendomme er mødding og brønd beliggende på byggin- gernes nærmeste område. Hvor der ikke ligefrem er handlet ubetænksomt ved placeringen af disse indretninger, har nedsvi- mning fra møddingen normalt ikke ødelagt drikkevandet.

Der burde foretages en under- søgelse af et stort antal, tilfæl- digt udvalgte landbrugs-ejendom- mes brøndvand for at sammen- ligne forekomsten af bakterier med afstanden mellem mødding og brønd. Da mødding og brønd vel nok sjældent flyttes, vil de oplysninger man får af en sådan undersøgelse, vise noget om jor- dens evne til filtrering af bakte- rier gennem hundreder af år.

Kloakeringens største ulempe er udslipning af afløbsvandet i havet, det hav, som er den væ- sentlige grund til sommerhusenes eksistens. Man er nok nødt til en vis kloakering af de læst be- byggede områder. Allet bet herfra vil vel blive røstet og ført ud til stor vanddybde. Men forøger man spidevandsmængden dras- tisk, bliver muligheden for at forurene vandet ved kysten også større, og dermed nærmer vi os de sørgelige forhold, der trods alle nye renseanlæg hersker ved Øresunds kyster.

J.L. Mansa

Mulighed for at skaffe spildevandet af vejen

Lad de organiske stoffer gå tilbage til landjorden igen

Af kommuneingeniør

Chr. Bodholt

Skovtekniker Bror Lykke's forslag om udledning af forrenset huspildvand på skovarealer bør modtages mere positivt, end det blev gjort af ingeniør Claus Christensen.

Der er megen sund fornuft i Bror Lykke's debatoplæg, og der er for mig ingen tvivl om, at der kan spares mange penge og der opnås store fordele ved at lade forrenset huspildvand udlede på skovarealer, idtarealer og på skovarealer, på visse landbrugsarealer. De organiske stoffer, som indeholdes i afminder, som huspildvand, kommer fra liget huspildvand, kommer fra landjorden, og det er helt naturligt at føre disse tilbage til jorden igen.

Udvej for bortskaffelse af spildevand

Den igennem mange år anvendte udledning af spildevand til vandløb, søer og fjorde m.v. har fremkaldt et utal af gener ved forurening af vandet i mange af disse recipienter, og selv ved udledning af biologisk renset spildevand i vandløb o. lign. kan der opstå gener.

Der er god grund til at søge andre udveje for bortskaffelse af spildevandet, og hvorfor så ikke anvende landjorden og søge spildevandet afledt til denne.

Det er ikke noget, der kan gø-

res fra dag til dag, men der bør snarest foretages et forsknings- og konstruktionsarbejde, der sigter mod en sådan løsning af spildevandsafledningen. Udgifterne herved kunne søges bevilget af de midler, der stilles til rådighed for forureningsbekæmpelse.

Der er ikke tidligere - så vidt mig bekendt - anvendt noget væsentligt til en sådan forskning.

Kloakprojekter

Specielt for sommerhusområder vil der kunne opnås meget store besparelser ved anvendelse af små rensesanlæg og nedrivning af spildevandet. En sådan løsning har civilingeniør C. T. Vinkel gjort opmærksom på i en artikel for nylig i Ingeniørens Ugeblad, og han frembræver her i et citat fra professor Aage Jepsen's bog »Jord/Vand Hygiejne«, at vand besidder en meget ringere kapacitet til nedbrydning og transformation af tilførte stoffer end jordens biomasse.

Med disse forhold taget i betragtning synes det at være væsentligt, at der arbejdes med kloakprojekter og afledning af spildevandet fra feriebyerne ved Vesterhavet fra Klitbyerne til Agger i Vesterhavet ved henholdsvis Røgestedende og Agger. Man kan ikke stærkt nok opfordre til, at disse projekter tages op til byvurdering og ændring, så vi undgår en forurening af det ferie-klenodie, vi endnu har - Vesterhavet. □

Ingeniør- og Bygningsvæsen
Distribueret oplag 43.200

Lollandsk kommune vil ikke betale kloakering

Kræver landbrugskommissionens kendelse

Teknisk udvalg i Rudbjerg kommune på Lolland har anbefalet, at landbrugskommissionens kendelse om kloakering af et sommerhusområde ved Høge indsamling kræves.

Der drejer sig om 24 grunde, som ligger i et ret isoleret område. Landbrugskommissionen har pålagt kommunen at betale 10 pct. af udgifterne ved kloakeringen. Dette mener kommunen ikke kan være rigtig, da det ikke tjener nogen almen interesse at lægge kloakering i dette område. Den er villig til at påse og overtage det færdsels anlæg.

Det er normalt i sommerhusområderne, at kommunen skal af med de 10 pct., og der pålægger ikke at være problemer. Det skyldes kun, at man skønner den manglende almene interesse i udgiften.

Landbrugskommissionen har også forlangt et teknisk rensningsanlæg koblet på det mekaniske. Det vil koste ca. 180.000 kr. A/S Tindur, København, har søgt grundene kloakeret, så de pågældende kommuner eventuelt skal af med kommuner firmaet til gode.

10/11/72

temer:

Løst spildevand fra feriebyer ledes i havet

Af civilingeniør G. T. Winkel

Af artikler i dagspressen fremgår det, at husspildevandet fra fem feriebyer i Nordjylland agtes ledet uanset ud i Vesterhavet ved Klitbanler. Forventet udgift til den afskærende kloakledning anlæg til hovedet tre mill. kr., hvortil vel kommer et beløb af samme størrelsesorden til kloakledningerne i selve feriebyerne.

En løpende løsning af afløbsproblemerne arbejdes der med i Sydthy, hvor udgifterne anslås til en snes mill. kr.

Problemer af denne art møder man overalt i Danmark.

Den rigtige løsning?

Professor Axel Schou, Geografisk Institut, har ud fra et begrundet skøn anslået en fuldstændig kloakering af nuværende og fremtidige danske sommerhusområder på lavtliggende, kystnære egne til 1,5 a 2,0 milliarder kroner.

Men er en kloakering under alle omstændigheder den rigtige løsning af afløbsproblemerne i feriebyer? Vil f. eks. septictanke i forbindelse med nedslivningsanlæg ikke i mange tilfælde vise sig at være den ud fra alle aspekter — hygiejniske, økologiske, miljømæssige og økonomiske — optimale løsning?

Professor Aage Jepsen skriver i slutningen af sin i 1972 udkomne bog »Jord Vand Hygiejne« (side 215-217):

»Til afslutning skal rejses det spørgsmål, om vi fortsat kan anvende vore ressourcer af overfladevand som hovedrecipient for vore affaldsstoffer. Fra en biologisk-hygienisk synsvinkel er der meget, der taler for, at de uundgåelige kemiske og mikrobielle forureninger i mange tilfælde kunne anbringes sikrere i jordsystemet end i de frit flydende aquatiske recipienter. Vand besidder meget højere kapacitet til nedbrydning og transformation af tilferte stoffer end jordens biomasse. Miljøfremmede elementer flyttes næsten ubemærket i vand, mens både kemiske og mikrobielle forureningers bevægelser i jordsystemet hæmmes meget kraftigt af jordkolloidernes og jordmineraltens adsorptionskapacitet. Fædekæderne i aquatiske biotoper besidder langt større kapacitet til kumulativ koncentration af kemiske gifte (og i visse tilfælde mikroorganismer) end plantestrukturer fra forurenede vand og jord. På denne baggrund må det være naturligt at overveje, om vi ikke i højere grad burde udnytte jorden med dens aktive biomasse og dens ionadsorberende og ionbytende kolloidsystemer som recipient, og på samme måde, som jordbruget gennem ånderne har praktiseret, bringe i hvert fald visse affaldsstoffer, bl.a. nitrat og ammonium, til et naturligt

de benyttes til sommerhusbebyggelse.

Der blev ved frivillige bidrag fra sommerhusejernes kassebetalt over 150.000 kr. til gennemførelsen af undersøgelsen, som for kort tid siden er påbegyndt. Den foretages af Geoteknisk Institut i samarbejde med Danmarks Geologiske Undersøgelse, Vandkvalitetstilrettet m.m.

I betragtning af, at en sådan undersøgelse normalt koster vil beløbet sig til mere end nogle få procent af, hvad en kloakering koster, forekommer det i virke-

gheden væsentligt at iværksætte en undersøgelse om at lade helt eller delvist uanset sommerhus-afløbsvand direkte i havet — det være sig Vesterhav eller Hatterdal — for der foreligger klare beviser for, at kloakering giver den optimale løsning på affaldsproblemerne.

Direktiv fra miljøstyrelsen?

Indenrigsministeriets Miljøstyrelses bekendtgørelse af 23. marts 1972 giver klare regler for under hvilke betingelser slibe-

Side 17

brænde vil kunne accepteres. Hvor grundvandet står højt, kan disse betingelser ikke opfyldes, og kommunerne mener sig derfor i sådanne tilfælde tvunget til at gennemføre kloakering, endog i fuldt udbyggede sommerhusområder.

Kun miljøstyrelsen kan dispensere fra bekendtgørelsens bestemmelser, og det må vel forventes, at dispensation kan opnås, hvor videnskabeligt uanselige undersøgelser viser, at f. eks. slibebrænde giver den optimale løsning på afløbsproblemerne.

Der vil uden tvivl kunne opnås besparelser af væsentlig samfundøkonomisk betydning, såfremt miljøstyrelsen — eventuelt i samarbejde med ATV — udarbejder direktiv for sådanne undersøgelser.

G. T. Winkel civilingeniør

106600

LARS GREGG AIDERT
Søborg, Lyng
Almindeligt 68
2550 Søborg
Tel. (01) 691886

Søborg den 5. april 1975.

Notat vedr. OIK II nr. 10/1973: Betalingsvedtægt for spildevandsanlæg i Dragsholm Kommune.

Når jeg er blevet anmodet om at tiltræde sagen som teknisk sagskyndig, må det være i min egenskab af grundvandssagkyndig. I den anledning må det være mig tilladt, at fremkomme med nogle kommentarer vedrørende spørgsmålet om nødvendigheden eller det hensigtsmæssige i at kloakere sommerhusområderne, samt nogle betragtninger vedrørende den skitserede spildevandsplan i almindelighed. Jeg skal derimod afholde mig fra at udtale mig vedrørende de pålignede tilslutningsbidrag og vandafledningsafgifter.

I de seneste år er der en voksende opfattelse af, at den bakteriologiske forurening af grundvandet ved udledning af spildevand med afløb fra WC formentlig ikke er af nær det omfang, som man tidligere har antaget. Nyere undersøgelser i udlandet og en enkelt herhjemme (jvf. DGU - DGI - VKI - rapporten fra Asserbo, bilag i sagens akter) synes at bekræfte denne antagelse.

De senere års undersøgelser inden for grundvandssektoren, tracerundersøgelser, prøvepumpningsundersøgelser m.v. har vist, at grundvandets bevægelseshastighed og nedrivningens hastighed - selv i permeable aflejninger - foregår særdeles langsomt. Dette bevirker, at grundvandets alder i de fleste tilfælde bliver stor (flere år - flere årtier). Hertil kommer jordlagenes evne til at ændre vandets sammensætning og kvalitet, en evne som endnu ikke er tilstrækkeligt kendt, men som for en række stoffers vedkommende - specielt opslammede partikler, som bakterier o.l. - er tilstede i betydeligt omfang.

De geologiske og hydrogeologiske forhold, er af afgørende betydning for en given grundvandsforurenings udbredelse. Flere over hinanden forekommende grundvandsførende lag begrænser forureningens udbredelse

i dybden. Under danske forhold forekommer de vandførende lag ofte i flere niveauer, adskilt af såkaldte "vandstandsede lag". Disse "vandstandsede lag" er almindeligvis ikke impermeable, men tillader ofte en vis vandmængde at passere. Under visse hydrogeologiske omstændigheder er det imidlertid muligt at bestemme disse lags vertikale permeabilitet, og dermed vurdere, hvor lang tid det vil tage vandet fra overflade-nære vandførende lag at nå ned til de vandførende lag, hvorfra man indvinder vand til husholdningsformål. I de få tilfælde, hvor sådanne undersøgelser er udført, har det kunnet beregnes at dreje sig om årtier for vandet at passere gennem 15 - 20 m "vandstandsede lag" (Rørvig). Tritiumundersøgelser over nedsviningshastigheden i stærkt permeable sand- og gruslag i hedesletteaflejringer ved Karup, har vist at nedsviningshastigheden, selv med en så stor nedsvivning som 3 - 400 mm pr. år, kun foregår med en hastighed på 4 á 5 m pr. år. Under forhold med mindre nedsvivning som tilfældet er på Sjælland (antagelig mindre end 1/3 af nedsvivningen ved Karup) og med et større vandindhold i jordlagene som følge af et større lerindhold, vil den naturlige nedsvivningshastighed være betydelig mindre. Dybden til det grundvand, som indvindes vil således være afgørende for dets alder, idet denne, alt andet lige vil vokse med dybden.

Under visse omstændigheder, især i kystområderne, vil det dybere liggende grundvand have et oprindelsessted, som ligger et betydeligt stykke inde i landet. Nedsvivningen i selve kystområderne vil, hvis der forekommer sekundære vandførende lag, fortrinsvis bevæge sig sidevæts mod kysten i relative terrænnær dybde og derved ikke blande sig med den landvætsfra kommende grundvandsstrøm. Under naturlige forhold vil denne være "opadrettet" i nærheden af recipienten (havet). Under sådanne omstændigheder vil en forurening af dybere grundvand være udelukket, selv om et øvre, sekundært vandførende lag eventuelt skulle være blevet forurennet.

Alle disse forhold medfører, at grundvandet i kystområdet i en vis dybde almindeligvis er ret godt beskyttet mod forurening ovenfra.

Som nævnt ovenfor vil bestemmelsen af grundvandets tritiumindhold kunne fortælle noget om dets alder. Tritium er en radioaktiv brintisotop med en halveringstid på ca. 12 1/2 år. Nedbørens indhold af tritium steg kraftigt efter de første brintbombeprøve og nåede sin

største værdi i 1962 - 64 (2 - 4000 T.U. (tritiumenheder) mod under 10 T.U. før bombesprængningerne). Grundvand med under 10 T.U. må derfor være mindst 10 - 20 år i gennemsnitsalder.

Under sagens behandling har jeg 28/2 - 75 fra prof. J.L. Mansa modtaget tritiumanalyser fra et antal sommerhusvandrere, Næs-gård, Skamlebæk, Høve Strand (bilagt sagen). Ved 5 af disse analyser ligger tritiumindholdet i grundvandet under 8 T.U., mens det i 3 boringer, hvoraf 2 er ude af drift, ligger fra 14 - 40 T.U. Disse foreløbige undersøgelsesresultater tyder på en relativ høj alder af det grundvand som udnyttes til drikkevandsformål i sommerhusområderne langs Storebaltkysten.

Det er derfor min opfattelse, at disse, om end foreløbige undersøgelser af grundvandsforholdene, motiverer udførelse af mere indgående undersøgelser for belysning af forholdene, førend der tages stilling til nødvendigheden af en kloakering af sommerhusområderne.

For sommerhusområder og øvrige andre, mindre bebyggelser inde i landet vil lignende forhold kunne medføre, at man vil anbefale nærmere undersøgelser, forinden der tages stilling til en lang og dyr transport af små spildevandsmængder.

Hvad angår spildevandsplanen, som den foreligger i "Sagsfremstilling vedrørende dispositionsplan og betalingsvedtægt for kloakeringen i Dragsholm Kommune" skal jeg fremkomme med følgende kommentarer:

Det har været vanskeligt at finde frem til de bilag, der refereres til, og flere af disse har været vanskelige (enkelte umulige) at tyde grundet dårlig kopikvalitet samt gennemhulning ved indbindingen (jvfr. bilag f og d).

Det skal dernæst bemærkes, at "beskrivelsen" og argumentationen for valg og anbefaling for gennemførelse af planløsning C, der går ud på at lede spildevandet fra hele området gennem afskærende ledninger så langt ud i Neksæl - bugten, at det ikke er til gæne, må betegnes som yderst spinkle. De to alternative løsninger er endnu mindre belyste.

Det, som bør give anledning til eftertanke, og formentlig en nærmere undersøgelse af alternative løsninger på spildevandsproblemløsning, er det markante forhold, der synes at være, mellem lednings-

længder, og dermed investeringsomkostninger, og de relativ små spildevandsmængder, der er tale om. Det samlede vandforbrug inden for området kommer næppe meget over 1,5 mill m³ år 1985, og en del af spildevandet vil ikke kunne tilføres kloaksystemet.

Det i "sagsfremstillingen" side 19 anførte, at nedsivning til grundvandet næppe kan regnes som nogen fremtidig mulighed for så vidt angår spildevand, er en påstand, som ikke er nærmere begrundet, og som det formentlig bør undersøges nærmere inden for de forskellige dele af området. En orienterende hydrogeologisk kortlægning suppleret med specialundersøgelser i aktuelle områder må anses for hensigtsmæssig før mulighederne for nedsivning til grundvandet udelukkes.

Uden kendskab til de lokale forhold er det ikke muligt at pege på årsagen til landkanalernes omtalte svære forurening. Men muligheden for, at tilstrømning af drænvand fra de omliggende landbrugsarealer har en vis indvirkning på kanalvandets tilstand, kan vil ikke udelukkes.

Den foreslåede løsning, med afskærende ledninger for spildevand og afløb fra veje, vil naturligvis begrænse tilførslen af forurenende vand, til kanalerne, men tillige formindske afstrømningen i disse, men derimod ikke ændre drænvandskvaliteten. Det fremgår ikke af sagsfremstillingen, om der er rimelig sikkerhed for, at vandet i kanalerne vil opnå en væsentlig bedre tilstand efter gennemførelse af planløsning C, end under de nuværende forhold.

Ud fra et vandbalance - synspunkt må det anses for uheldigt, at den naturlige afstrømning gennem vandløbene formindskes ved afskærende ledninger.

Det kan derfor undre, at en alternativ løsning med lokal rensning af spildevandet og tilbageføring til det naturlige kredsløbssystem ikke har været genstand for en nærmere vurdering, da en sådan løsning må have mange fordele, bl.a. ved sin fleksibilitet, frem for den skitserede planløsning C, der ikke vil kunne fungere, for alle hovedledninger er fuidført, og fjernledningen er ført flere kilometer ud i Storebølt.

Jeg er iøvrigt af samme opfattelse som landinspektør Asger Hansen, at der i løbet af en halv snes år vil være sket så store fremskridt inden for renseanlægsudviklingen, at en rensning på højt niveau vil kunne praktiseres, og at en rensning så nær ved forureningskilden som muligt, derfor må være at foretrække. Derved vil det rensede

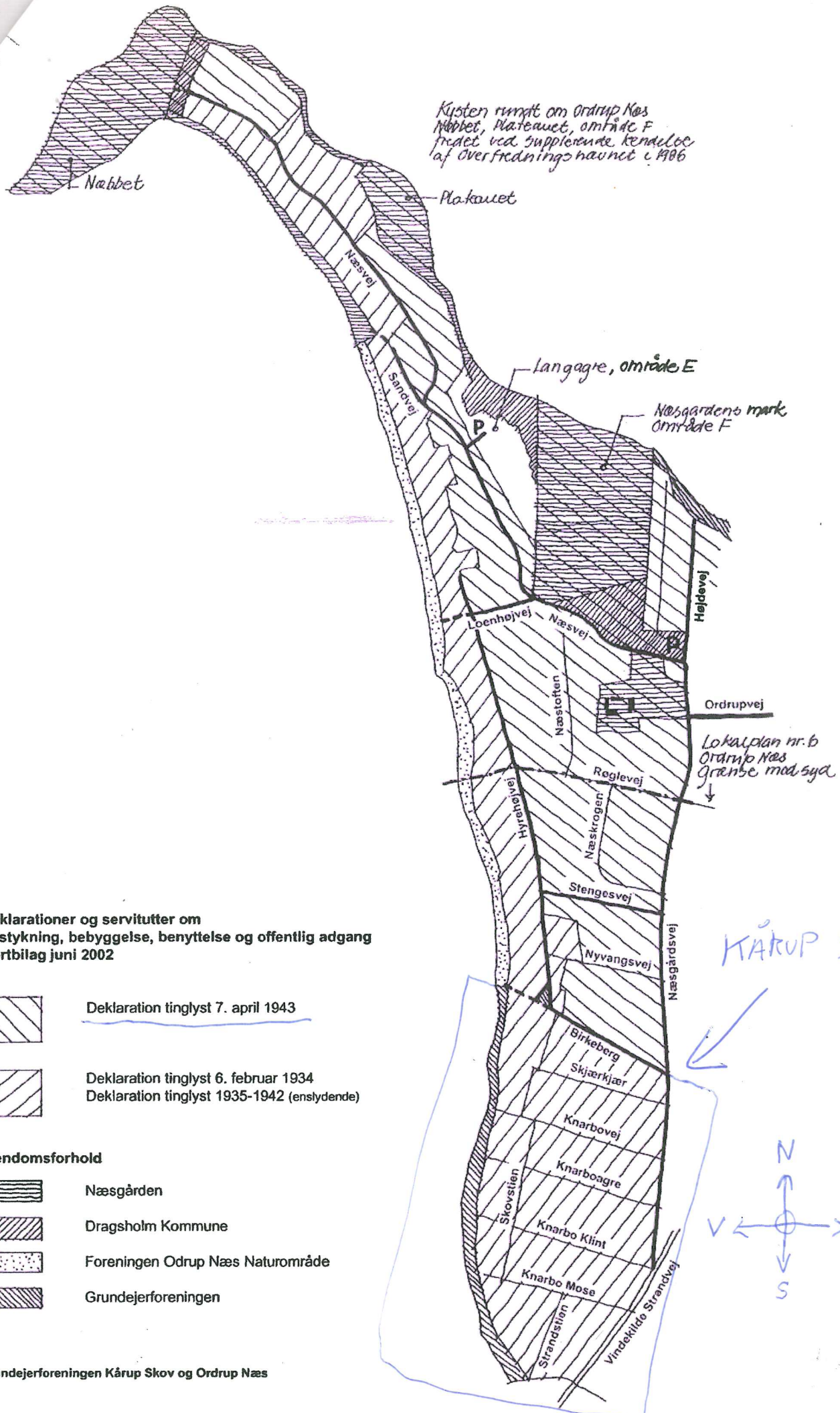
vand kunne indgå i det naturlige kredsløb til gavn for såvel dyre- og planteliv som de mennesker, der skal leve og færdes i naturen.

Ud fra disse betragtninger synes der ikke umiddelbart at være rimelig grund for at afkræve sommerhusområderne den pålignedsafgift. En helt anden mulighed for påligning af en afgift kunne tænkes at være tilstede, hvis de indkomne midler blev anvendt til at undersøge alternative muligheder for løsning af sommerhusområdernes spildevandsproblemer, f.eks. via nedrivningsanlæg i områder, hvor naturbetingelserne var af en sådan beskaffenhed, at denne løsning kunne anbefales.

Søborg den 5. april 1975

Lars Jørgen Andersen
Lars Jørgen Andersen

Sagens akter returneres separat.

Kysten rundt om Ordrup Næs
 Næbbet, Plakauet, område F
 indet ved supplerende kendelse
 af overfredningshavnet i 1986

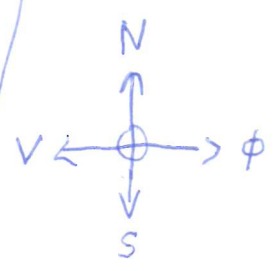
**Deklarationer og servitutter om
 udstykning, bebyggelse, benyttelse og offentlig adgang
 Kortbilag juni 2002**

- Deklaration tinglyst 7. april 1943
- Deklaration tinglyst 6. februar 1934
 Deklaration tinglyst 1935-1942 (enslydende)

Ejendomsforhold

- Næsgården
- Dragsholm Kommune
- Foreningen Ordrup Næs Naturområde
- Grundejerforeningen

KÅRUP Skov

Susan Bramsen
Højbjerggårdsvej 29
2840 Holte
susan.bramsen@gmail.com

Odsherred Kommune
Center for Miljø og teknik, Vandteam

16. november 2018

Svar på høring over forslag til Spildevandsplan 2019-2022

Odsherred Kommune har d. 26. september 2018 via kommunens hjemmeside sendt forslag til Spildevandsplan 2019-2022 i høring med svarfrist d. 21. november 2018.

Dette høringssvar er fremsendt af følgende: Danmarks Naturfredningsforening, grundejerforeningerne Klint Bakker og Højvang Klint samt grundejerne Kirsten Baumann, Annette Bramsen og Charlotte Bohm Bramsen som ejere af matr. numrene 4cg, 4k, 7c og 6h, alle Klint By, Højby. De tre grundejere har valgt at lade sig repræsentere af undertegnede Susan Bramsen.

Det fremgår af det nye forslag til spildevandsplan, s 4, at der i den nye planperiode ikke vil blive bygget et centralt renseanlæg i Tengslemark, men at det dog stadig er det langsigtede mål at centralisere rensningen af spildevandet fra den nordlige del af kommunen. På s 9 anføres det, at der formentlig ikke bliver tale om en fuld centralisering med kun ét renseanlæg bl.a. på grund af de store afstande, der nødvendiggør lange transportledninger. Det er dog fortsat det langsigtede mål at flytte udledningen til mere robuste recipienter, og det vurderes at være Kattegat, der har den største vandudskiftning. Ændringerne vil ske trinvis over flere planperioder med mulighed for justeringer undervejs.

Vi har ingen bemærkninger til de planer, der således er for **perioden 2019-2022**.

For så vidt angår **tiden efter 2022**, er det selvsagt uafklaret, hvad der vil ske i forbindelse med vedtagelsen af kommende spildevandsplaner. Ikke desto mindre ønsker vi allerede nu for god ordens skyld at komme med en række bemærkninger i særdeleshed foranlediget af, hvad der nævnes på s 24 i forslaget under overskriften Transportledninger:

”I planperioden 2014-2018 har Odsherred Forsyning eksproprieret ret til etablering af transportledninger med henblik på at centralisere rensningen i den nordlige del af kommunen, sådan som den tidligere spildevandsplan lagde op til. Transportledningen etableres ikke i denne planperiode, men Odsherred Forsyning har fortsat ret til at etablere en ledning i de eksproprierede tracéer. Tracéerne fremgår af netkortet for at indikere, at det stadig er den langsigtede plan at flytte udledningen fra Sejerø Bugt og Isefjord til Kattegat.”

7.

Et udprint af det omtalte netkort over eksproprierede tracéer vedlægges som bilag. Det skal understreges, at dette kort naturligvis er baseret på den tidligere beslutning om at anlægge et stort renseanlæg i Tengslemark som erstatning for en række mindre anlæg. Det ses på netkortet, at der er to traceer, der går ud til Kattegat, det ene går ud langs Odden til Havnebyen, det andet går mod Klint og deler sig et V på det sidste stykke inden havet. Efter den oprindelige plan skulle

transportledningen førtes ud til Kattegat ved Klint langs det højre (østlige) ben på V'et, det vil sige direkte op ad arealer, der har været fredet siden 1967, og hvor fredningen endog er blevet væsentlig skærpet og udvidet ved Fredningsnævnets kendelse af 24. maj 2017, bl.a. således at fredningen nu omfatter ikke blot stranden og strandengen, men også Klint Bakker, dvs. hele området langs den planlagte linjeføring fra Skovløbervej til Kattegat (arealer, der tilhører de tre grundejere).

Den valgte løsning betød endvidere, at anlægget ville blive placeret umiddelbart op til den del af stranden, der hyppigst anvendes af såvel lokale borgere som badegæster, både fordi adgangsvejene, inkl. stien fra den offentlige P-plads, fører direkte dertil, og fordi det er det eneste sted på kyststrækningen, hvor der ud over stenstrand også er en strandeng med græs, hvor folk kan ligge og nyde solen.

Med hensyn til nødåbningsbygværket, der skulle ligge på selve stranden, ville konsekvensen af den valgte placering således betyde, at spildevandet, hvis uheldet skulle være ude, ville løbe direkte ud over de strandarealer, der anvendes til badning. Ud over forurening af stranden måtte der også påregnes betydelige lugtgener.

Hertil kom, at den 210 m lange havledning selvsagt skulle placeres ude i havet samme sted med forringet badevandskvalitet til følge. Efter det oplyste fra Kommunen ville badevandet blot 100 m ud fra kysten i flere procent af tiden (hvilket vil sige i højsæsonen) kun være af tilfredsstillende eller endog af ringe kvalitet. I det sidste tilfælde ville EU's badevandsdirektiv ikke være overholdt. Grundejerne og grundejerforeningerne har derfor argumenteret for en havledning på mindst 400 m, som det også oprindeligt var planen, ligesom der i ansøgningen til Kystdirektoratet var arbejdet med en opblandingszone med en radius på 400 m, hvilket ikke ganske synes at være i overensstemmelse med en havledning på 210 m. Det er fortsat grundejernes og grundejerforeningernes opfattelse, at en eventuel havledning uanset placeringen på land bør være signifikant længere end 210 m.

De tre grundejere og grundejerforeningerne udarbejdede i august 2016 et forslag med tilhørende tegning, der angav en løsning, hvor transportledningen (og dermed også havledningen) blev ført ud til havet længere mod vest. Denne løsning, der som udgangspunkt svarer til det venstre ben på V'et på netkortet over eksproprierede traceer, ville have en række fordele frem for den ovenfor beskrevne østlige model.

Forslaget ville således medføre mindre risiko for forringede badeforhold på stranden på Klint ved at ligge ca. 500 m. længere væk, ligesom afstanden til den af fredningen omfattede sommerhusbebyggelse ville blive tilsvarende længere, transportledningen ville blive noget kortere og med færre knæk, hvilket ville være en bedre løsning såvel økonomisk som miljømæssigt, forslaget ville i højere grad end den oprindelige plan respektere den vedtagne fredning på Klint, og endvidere betød modellen, at man kunne anvende eksisterende skovveje til driften i stedet for at ekspropriere vejadgang på de fredede arealer, som den oprindelige østlige model lagde op til. Endelig sikrede forslaget, at man ikke kom i karambolage med søer/mose i Sonnerup Skov. Forslaget med tilhørende tegning blev sendt til Odsherred Forsyning og til kommunen i august 2016.

Også Danmarks Naturfredningsforening havde på et møde med Odsherred Forsyning og kommunen argumenteret for et tilsvarende forslag, som i højere grad ville respektere den fredning, som foreningen var forslagsstiller til, og som Odsherred kommune støttede op om. I fredningskendelsen lagdes der bl.a. vægt på den smukke og bevaringsværdige natur og på friluftslivet, og der nævnes udtrykkelig badning og lystfiskeri.

Odsherred Forsyning var positive over for forslaget og havde indledt diverse undersøgelser som led i en mulig flytning af transportledningen. Undersøgelserne blev imidlertid standset, da udbuddet af Tengslemark Renseanlæg blev annulleret sidste år.

På baggrund af ovenstående forløb henstilles det, at kommunen og Odsherred Forsyning sletter det østlige tracé ved Klint på netkortet som værende uaktuelt. Det er endvidere uhensigtsmæssigt at bibeholde reservationer på to linjeføringer med en så lang planlægningshorisont, bl.a. fordi der er behov for at kunne planlægge de plejetiltag for de fredede områder, som er en væsentlig del af formålet med fredningen - herunder plejetiltag for det fredede stengærde, der løber langs det østlige tracé.

Hertil kommer, at de foreliggende tilladelser fra Naturstyrelsen og Kystdirektoratet til anlæg af hhv. transportledning og havledning på det pågældende sted udløber inden for de kommende måneder. Der er endvidere ikke foretaget ekspropriationer i forbindelse med det østlige tracé, så titlen på netkortet "Eksproprieret tracé" er ikke korrekt, for så vidt angår denne del af stækningen.

Under alle omstændigheder er planen om at bygge renseanlægget i Tengslemark efter al sandsynlighed helt opgivet, jf. at det som nævnt ovenfor fremgår af forslaget til ny spildevandsplan, at der formentlig ikke bliver tale om en fuld centralisering med kun ét renseanlæg bl.a. på grund af de store afstande, der nødvendiggør lange transportledninger. Der åbner sig derfor mulighed for på et senere tidspunkt at overveje nye placeringer af eventuelle transportledninger. Vi går ud fra, at kommunen ved en eventuel placering vil tage størst muligt hensyn til den omfattende fredning, som kommunen selv har støttet under hele fredningsprocessen, og vi henstiller, at der i givet fald findes en helt ny placering, som ikke ødelægger formålet med fredningen, nemlig at bevare de naturskønne områder på Klint.

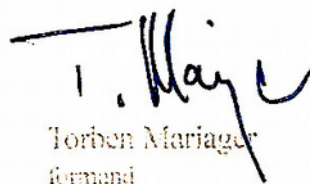
Med venlig hilsen

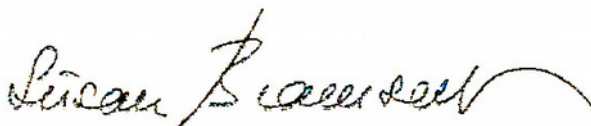
Nora Tams
formand
Danmarks Naturfredningsforening
Odsherred

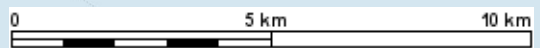
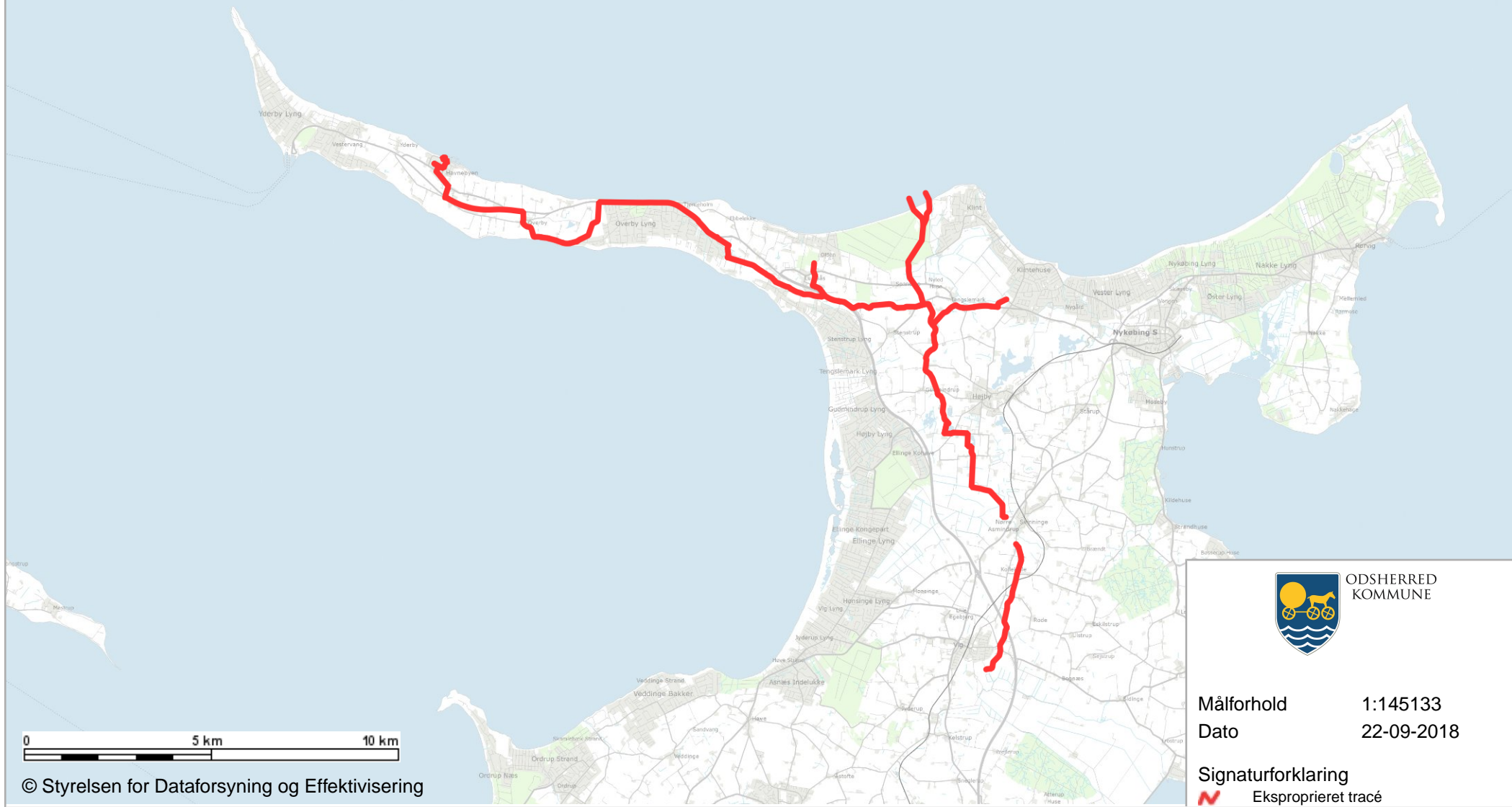
Poul Tonny Kjær
formand
Grundejerforeningen
Klint Bakker

Torben Mariager
formand
Grundejerforeningen
Højvang Klint

Susan Bramsen
cand. jur.
Repræsentant for grundejerne

© Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering

ODSHERRED
KOMMUNE

Målforhold 1:145133
Dato 22-09-2018

Signaturforklaring
 Eksproprieret tracé

Dato: 16/11/18
Til: Odsherred Kommune
Fra: Nora Tams, 51707593, nora@tams.dk

Bemærkninger til Odsherred Kommunes udkast til spildevandsplan 2019-2022

Overordnet

Den overordnede idé bag den hidtidige spildevandsplan var at reducere spildevandsbelastningen mest muligt til de mest følsomme recipienter, nemlig Isefjorden og Natura 2000 området Sejerø Bugt, og at udlede det rensede spildevand til den mere robuste recipient, Kattegat, samtidigt med, at den samlede mængde næringsstoffer fra spildevand fra kommunen ville blive reduceret væsentligt. Dette bl.a. for at opfylde EU's Nitratdirektiv og Vandrammedirektiv og den danske Miljømålslov, men konceptet er i den nye spildevandsplan udsendt på ubestemt tid pga. regeringens økonomiske instruktioner.

I udkastet til ny Spildevandsplan 2019-2022 foreslås det stik modsatte, nemlig at øge udledningen til Isefjorden (Sidinge Fjord) med 2.413 kg kvælstof og 327 kg fosfor og øge udledningen til Sejerø Bugten (Korevlerne) med 2.868 kg kvælstof og 289 kg fosfor, mens udledningen til Kattegat reduceres med 5.192 kg kvælstof og 1.103 kg fosfor i forhold til nu. Odsherred Kommunes kystvande opfylder ikke EU's direktiver eller Miljømålslovens krav om "God økologisk tilstand". Den nye spildevandsplan 2019-2022 vil stærkt modvirke mulighederne for at opfylde målsætningen i de mest følsomme områder, Isefjorden og Sejerø Bugt, herunder især Sidinge Fjord, Lammefjorden og Korevlerne, med mere vækst af planktonalger og fedtemøg, mindre udbredelse af ålegræs og blæretang, mere iltsvind og evt. fiskedød til følge.

Hvis et kystvand ikke opfylder kravet om "God økologisk tilstand", skal der ud fra EU direktiverne og Miljømålsloven arbejdes på at forbedre forholdene, absolut ikke på at forringe dem yderligere. Spildevandsplanudkastet er således i modstrid med gældende regler, med mindre Odsherred Kommune kompenserer for den øgede udledning af næringsstoffer med spildevand til Isefjorden og Sejerø Bugt. Kommunen har tidligere udpeget en række lavbundsområder velegnede til vådgørelse for reduktion af næringsstofbelastningen. Realiseringen af disse projekter og/eller indførelse af andre evt. lavteknologiske tiltag til et niveau, hvor der mindst kompenseres for den øgede næringsstofudledning med spildevand til de følsomme recipienter, skal være en forudsætning for vedtagelse af den foreslåede spildevandsplan!

Umiddelbare bemærkninger:

I miljøredøgørelsen fremlægges en mængde tal for afledning af N og P i forskellige situationer. Det fremgår ikke klart, hvordan disse tal fremkommer. Er de baseret på faktiske forhold målt for de enkelte renseanlæg og /eller er de baseret på beregninger og estimater fra andre

kilder? Hvilke tal skal man kigge på, hvis man ønsker en vurdering af, om de forhold, der blev antaget i den gamle spildevandsplan, har vist sig at holde eller må revideres? Fx estimererne for hvor meget N og P, der udledes fra nedsivningsanlæggene i sommerhusområderne. Er der fulgt op på de gennemførte sommerhuskloakeringer på grundlag af sådanne overvejelser? Højby renseanlæg kommer til at modtage yderligere spildevand fra sommerhusområder og udlede det gennem Gærde Å til Korevlerne. I Miljøvurderingen anføres det, at der ikke forventes forringelse af Natura 2000 området Korevlerne. Dette er selvmodsigende. Den øgede tilledning af næringsrigt vand kan igen medføre iltfri bund i Korevle-lagunerne, som det var tilfældet før sommerhuskloakeringen i det nære bagland, samt øge tilgroning af lagunen og dermed påvirke lagunedannelsen.

I Gærde Å er der problemer med partikulært materiale. Det bevirker, at det endnu ikke er lykkedes at etablere en selvfornyende bestand af ørreder i vandløbet. Det partikulære materialer får gydebankerne til at slamme til. Partikelforureningen kan stamme fra Højby renseanlæg og/eller Gudmindrup mose, der modtager regnvand fra befæstede arealer i Højby og leder det gennem mosen til Gærde Å. Denne partikelforurening vil med den nye plan sandsynligvis øges. Gærde Å er betegnet som et blødbundsvandløb. Det indebærer, at det ikke har en miljøklasse vurdering. Åen har imidlertid en rekreativ betydning, da den løber i åbent løb gennem sommerhusområdet og benyttes til udsætning af ørredyngel.

Ifølge miljøvurderingen, vil kloakering af sommerhusområder medføre forbedringer af badevandskvaliteten, som det er sket i Lammefjorden og Sidinge Fjord. Men ved kloakeringen er sommerhusområderne ved Sidinge Fjord sluttet på Abildøre renseanlæg. Den spredte forurening fra sommerhusene er blevet samlet til en punktkildeudledning, hvilket fører til øget eutrofiering af Sidinge Fjord, da Abildøre renseanlæg er overbelastet og overskrider udledningstilladelsen med ca. en faktor 2. Der er søgt ny udledningstilladelse med baggrund i et påbud om at overholde udledningstilladelsen. Desuden vil spildevandsplanudkastet øge udledningen fra Vig Renseanlæg til Sidinge Fjord. I spildevandsplan 2014 til 2018 var Abildøre og Vig renseanlæg planlagt nedlagt og spildevandet skulle til Tengslemark og Kattegat.

Overvågning.

Det fremgår af miljørapporten, at overvågning af, om spildevandsplanen medfører de forventede renses effekter, udføres af Staten. Staten har imidlertid ikke fastlagt et overvågningsprogram. Der er følgelig ingen overvågningsprogrammer, der kan fortælle os, om sommerhuskloakering, spildevandsrensning i det åbne land mv. indebærer de forventede miljøeffekter. Dette er uacceptabelt, og vi forventer at Odsherred Kommune gør, hvad det er muligt for, at vi fremover arbejder med åbne øjne med hensyn til resultatet af indsatsen på spildevandsområdet.

Sammenfatning

DN Odsherred mener, spildevandsplanen strider mod EU's direktiver og Miljømålsloven, altså er lovstridig, med mindre der i planperioden sker en udbygning af de overbelastede renseanlæg og samtidigt indføres kompenserende indsatser, der fuldt ud modvirker merudledningen med spildevand til recipienterne Isefjord og Sejerø Bugt.

Disse kompenserende tiltag skal især være rettet mod at forbedre forholdene i Gærde Å, Korevlerne og Sidinge Fjord.

Der skal etableres et kommunalt overvågningsystem, så effekterne af indsatsen på spildevandsområdet fremover kan dokumenteres.

Kommunen opfordres til løbende at vurdere andre tiltag end fremlagt i spildevandsplanen til begrænsning af næringsstofudledningen, både som alternativer til planen og som indsats, mens en evt. plan gennemføres, fx opgradering af gamle spildevandssystemer i sommerhuse, hyppigere slamsugning (mindst årligt), pilerensningsanlæg i ikke lavtliggende sommerhusområder mv. DN Odsherred indgår gerne i en dialog om dette. Ved spildevandsplanlægningen skal klimabelastning vurderes og indtænkes, samt en evt. risiko for forurening af grundvand fra trykledninger.

Med venlig hilsen
Nora Tams